

прозорості прийняття управлінських рішень, що сприятиме підвищенню розуміння прийняття таких рішень та довіри до них. З іншого боку прийняття прозорих та зрозумілих рішень забезпечить розуміння важливості їх якісного виконання, виконуючи там самим функцію мотивації працівників.

Таким чином, впровадження новітніх технологій в систему забезпечення комунікацій є процесом, з одного боку, реальним, а з іншого, незворотнім. Наявність визначених особливостей визначає необхідність удосконалення існуючих вирішень через впровадження нових функцій, або формування абсолютно нового комунікаційного середовища, яке здатне задовольнити існуючі потреби комунікаційного процесу [2].

Список використаних джерел

1. Про електронні документи та електронний документообіг : Закон України від 22.05.2003 № 851-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.nau.ua/>.

2. Постніков В. С. Сучасні інструменти комунікації в організації / В. С. Постніков // Наука молода. Збірник наукових праць молодих вчених ТНЕУ. Тернопіль, 2014. – №21. – С. 61–68.

Богдан СЕНІВ

Тернопільський національний економічний університет,
м. Тернопіль

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОЦІНКИ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ

Головною метою будь-якої держави є досягнення рівня економічної безпеки, яка гарантує активну участь у світовому розподілі праці, а також національний суверенітет і внутрішню стабільність одночасно. Одним із складових структурних елементів економічної безпеки є технологічна складова. Міжнародна практика демонструє, що досягнення технологічної складової економічної безпеки належного рівня неможливо без становлення народного господарства на шлях інноваційного розвитку. Одним з головних показників, що відображають стан національної економіки і перспектив її розвитку, є національна конкурентоспроможність. У сформованих умовах глобалізації, прискорення науково-технічного розвитку та міжнародного переміщення капіталу конкурентоспроможність підприємств і країн визначається більшою мірою здатністю економіки розробляти нові технології і реалізовувати інноваційні проекти.

Зусилля науково-технічних організацій, а також досягнення світової науки і техніки створюють інноваційний потенціал країни, від якого в значній мірі залежать швидкість науково-технічного та економічного розвитку країни, її галузей і рівень її науково-технічної незалежності. Отже, інноваційний потенціал - це узагальнена характеристика рівня розвитку в країні інженерної справи, науки, техніки, ресурсів і можливостей, які

перебувають в розташуванні суспільства з метою вирішення наукових і технічних завдань, тобто науково-технічний, виробничий, інтелектуальний, матеріальний і фінансовий потенціал, що забезпечує можливість здійснення інновацій.

Інноваційний потенціал розглядається також як сукупність засобів, умов, можливостей, якими володіє соціально-економічна система для реалізації інноваційних проектів, освоєння нових технологій, отримання наукомісткої продукції і матеріалів.

Інноваційний потенціал, як об'єкт інноваційної політики, є сукупність ресурсів виробничої системи, що включає в себе матеріальні, природні, трудові, фінансові та інформаційні ресурси. У складі інноваційного потенціалу головну роль відіграють знання. Саме від того як аналізована система накопичує і розвиває знання, як перетворює їх в інновації, залежить, в кінцевому рахунку, досягнення цілей, забезпечення конкурентних переваг, а значить і конкурентоспроможність системи. З точки зору системного підходу, інноваційний потенціал являє собою складну просторову, розвивається в часі систему. Іноді інноваційний потенціал ототожнюють з науково-технічним. Під інноваційним потенціалом розуміють певний накопичений обсяг інформації про підсумки науково-дослідних і проектно-конструкторських розробок, винаходів, зразків нової техніки та продукції, або мають на увазі систему факторів і умови, без яких неможливо здійснити інноваційний процес, що значно спрощує реаліі, а також звужує сферу застосування цієї економічної категорії. У більш широкому сенсі інноваційний потенціал - це не тільки можливість створення нововведення, здійснення інновацій, а й готовність відтворювати ці нововведення для подальшого ефективного застосування на рівні, відповідному світовому.

Узагальнення наведеної інформації дозволяє зробити висновок, що потенціал в загальному сенсі - це не просто показник, що характеризує стан об'єкта, а поняття, також відображає сутність ряду реальних явищ і процесів. Саме цей підхід дозволяє коректно відобразити певну ситуацію або відносини, а також процеси, напрямки їх розвитку і, отже, ефективність функціонування економічної системи в цілому. На основі аналізу всього вищесказаного, автором пропонується визначати інновації як якісно відрізняється від аналогів продукт або технологічний процес, який знайшов застосування вперше в даній галузі, що є результатом комплексу наукових, виробничих, організаційних та комерційних заходів. Сьогодні інноваційний розвиток України гальмує відсутність інноваційної інфраструктури та технології комерціалізації. Чинне недосконале законодавство, що стосується охорони інтелектуальної власності стримує потік технологій з науки в бізнес. Є обмеження прав вчених на отримання патентів за кордоном, утруднений процес створення нововведення, відсутня чітка фіксація прав на отримання та розпорядження роялті та ліцензійних платежів. У цих умовах полегшення

процесу комерціалізації інновацій для України – необхідна умова в рамках жорстокої конкуренції і глобалізації економіки. У свою чергу, одним з найбільш значущих чинників успішної реалізації інноваційних проектів є інноваційний потенціал, що відображає здатність впровадження інноваційних проектів, вдосконалення та оновлення системи і виходу на сталий розвиток. Щоб визначити оптимальні обсяги інноваційного потенціалу, важливо мати не тільки чітке визначення інноваційного потенціалу, а й розуміти його зв'язок зі стійким розвитком системи. З цією метою необхідно чітко визначати всі істотні фактори, які спричиняють його сутність і динаміку.

Таким чином, необхідність переходу до сталого розвитку національної економіки ставить нові цілі і завдання, задає нові орієнтири, що в рамках формування ринкових відносин вимагає побудови національної інноваційної системи. Для того щоб чинники і передумови переходу на шлях успішного сталого розвитку були розмиті, необхідно комерціалізувати науково-технічні розробки і реалізовувати інноваційні проекти.

Нині, впровадження інновацій розглядається як один із способів підвищення конкурентоздатності товарів, що виготовляються, підтримки високих темпів розвитку і рівня прибутковості. Внаслідок використання інновацій суттєво змінюються кількісні та якісні характеристики сфер виробництва та споживання, прискорюється економічний розвиток, забезпечується інтенсифікація суспільного виробництва. Узагальнюючи існуючі точки зору, під інноваціями пропонуємо розуміти зміни у всіх сферах життєдіяльності підприємства: виробничій, маркетинговій, фінансовій, організаційній, соціальній за допомогою впровадження, освоєння і технічних досягненнях, з метою задоволення постійно зростаючих потреб використання нових або вдосконалених рішень. Аналіз літературних джерел дав змогу виявити найсуттєвіші, на нашу думку, класифікаційні ознаки інновацій та представити їх узагальнену класифікацію, яка дозволить не тільки усвідомити їхню роль у розвитку суспільства, але й оцінити ефективність та спрямованість інноваційного процесу, встановити зв'язки між різними типами інновацій, визначити перспективність майбутніх інновацій, а також створити економічні механізми й організаційні форми управління інноваційною діяльністю.

Ірина СМАЧИЛО

Тернопільський національний економічний університет,
м. Тернопіль

УПРАВЛІНСЬКІ КОНФЛІКТИ В СИСТЕМІ МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВА

Питання оцінювання, врегулювання та запобігання управлінських конфліктів є надзвичайно актуальним, оскільки їхнє домінування у